

CONFORM CU ORIGINALUL

Nr. ___ / 51.403 / 2019 / 807/2019

Către: Domnul Vlad - Tudor ALEXANDRESCU

Senator

Parlamentul României - Senatul

Ref: interpelarea prezentată în ședința Senatului din data de 03.06.2019, cu obiectul „Registrul asociațiilor și fundațiilor”

Nr. 69 J.O./M.R.P.
Data 09.07.2019SG: 4474
16.07.2019

Stimate Domnule Senator,

Din interpelarea sus-menționată reținem că dumneavoastră solicitați ministrului Justiției ^{03.06} informații cu privire la aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000¹, interesându-vă (i) dacă în cazul cooptării într-o asociație a unor membri noi este necesară înscrierea acestora în Registrul asociațiilor și fundațiilor, iar în caz afirmativ, (ii) termenul în care trebuie îndeplinită această formalitate, precum și (iii) dacă pentru înscriere este necesară prezentarea cazierului fiscal pentru fiecare dintre aceștia (chiar dacă nu fac parte din organele de conducere, administrare și control ale asociației).

În legătură cu obiectul interpelării menționăm mai întâi că potrivit dispozițiilor art. 2 și art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 652/2009² atribuțiile Ministerului Justiției vizează exclusiv asigurarea condițiilor necesare bunei funcționări a sistemului judiciar și a îndeplinirii justiției ca serviciu public și că, acționând în limitele competențelor sale, Ministerul Justiției nu are abilitatea de a da consultații juridice și nici de a emite interpretări asupra actelor normative, indiferent de obiectul sau domeniul lor de reglementare.

Sub această rezervă, cu privire la chestiunile de drept ridicate arătăm următoarele:

1. Potrivit art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, asociația este subiectul de drept constituit de trei sau mai multe persoane care, pe baza unei înțelegeri, pun în comun și fără drept de restituire contribuția materială, cunoștințele sau aportul lor în muncă pentru realizarea unor activități în interes general, al unor colectivități sau, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial.

Asociația dobândește personalitate juridică din momentul înscrierii sale în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătoriei în a cărei circumscripție urmează să-și

¹ cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31.01.2000, cu modificările și completările ulterioare

² privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 29.06.2009, cu modificările și completările ulterioare

aibă sediul (art. 8 alin. (1) raportat la art. 7 alin. (1) din Ordonanță). Cererea de înscriere trebuie însoțită de actul constitutiv și statutul asociației [art. 7 alin. (2)], încheiate în formă autentică sau atestată de avocat [art. 6 alin. (1)], iar acestea trebuie să cuprindă, *sub sancțiunea nulității absolute*, „datele de identificare a membrilor asociați: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora” [art. 6 alin. (2) lit. a) și alin. (3) lit. a)], iar în cazul statutului, între altele, și *modul de dobândire și de pierdere a calității de asociat*.

Potrivit dispozițiilor art. 8 - 12 din Ordonanță, în termen de 3 zile de la depunerea cererii de înscriere judecătorul desemnat de președintele instanței *verifică legalitatea cererii și a documentelor atașate*³ și dispune, prin încheiere, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor [art. 8 alin. (2)].

Conform art. 33 alin. (1) și (2) din Ordonanță, „modificarea actului constitutiv sau a statutului asociației se face prin înscrierea modificării în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grea judecătorei în a cărei circumscripție își are sediul asociația, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 8-12”; în acest sens, cererea de înscriere a modificării trebuie însoțită de hotărârea adunării generale (întrucât, potrivit art. 21 alin. (2) lit. f) din Ordonanță, modificarea actului constitutiv și a statutului intră în competența adunării generale a asociației).

În aplicarea art. 33 din Ordonanță, art. 8 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea Registrului asociațiilor și fundațiilor, Registrului federațiilor și Registrului național al persoanelor juridice fără scop patrimonial⁴ (în continuare, „Regulamentul”) prevede că „modificările aduse actului constitutiv și/sau statutului produc efecte de la data înscrierii lor în registrul special”⁵.

Întrucât calitatea de membru al unei asociații implică pentru persoana în cauză *atât drepturi* (e.g. dreptul la vot în cadrul adunării generale; dreptul de a ataca în justiție hotărârile adunării generale, contrare legii, actului constitutiv sau statutului), *cât și obligații și interdicții* (e.g. obligația de a pune în comun și fără drept de restituire contribuția materială, cunoștințele sau aportul în muncă pentru realizarea scopului și obiectivelor asociației; interdicția de a lua parte la deliberare și la vot dacă în problema supusă hotărârii adunării generale asociatul este interesat personal sau prin soțul său, ascendenții sau descendenții săi, rudele în linie colaterală sau afinii săi până la gradul al patrulea inclusiv) și având în vedere că în anumite situații chiar modificarea numărului membrilor asociației determină consecințe juridice (de pildă, potrivit art. 27 alin. (2) din Ordonanță, „dacă numărul asociaților este mai mare de 15, numirea unui cenzor este obligatorie”, iar conform art. 27¹ alin. (1), „pentru asociațiile cu mai mult de 100 de membri înscriși până la data întrunirii ultimei adunări generale, controlul financiar intern se exercită de către o comisie de cenzori”), dobândirea calității de membru al unei asociații nu poate avea loc în lipsa validării sale de către un judecător, după parcurgerea procedurii prevăzute de art. 8 - 12 din Ordonanță.

³ Dacă cerințele legale pentru constituirea asociației nu sunt îndeplinite, judecătorul, la expirarea termenului prevăzut la art. 8 alin. (2), îl va cita în camera de consiliu pe reprezentantul acesteia, punându-i în vedere, în scris, să remedieze neregularitățile constatate; dacă neregularitățile sunt înlăturate, judecătorul, ascultând și concluziile procurorului dacă este cazul, va lua act despre aceasta prin încheiere, dispunând înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor [art. 10 alin. (1)], iar dacă neregularitățile nu au fost înlăturate sau, deși legal citat, reprezentantul asociației lipsește în mod nejustificat, judecătorul va respinge cererea de înscriere prin încheiere motivată [art. 10 alin. (2)].

⁴ aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 954/2000, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 16.05.2000, cu modificările și completările ulterioare

⁵ Conform art. 2 lit. d) din Regulament, prin „registrul special” se înțelege „registrul asociațiilor și fundațiilor, aflat la judecătoreie sau, după caz, registrul federațiilor și registrul persoanelor juridice străine, prevăzute la art. 76 din ordonanță, ținute la tribunal”.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Concluzionând, în considerarea celor anterior expuse apreciem că primirea de noi membri într-o asociație face necesară modificarea actului constitutiv și a statutului acesteia, iar o astfel de modificare nu produce efecte (deci persoanele în cauză nu devin membri ai asociației) în lipsa înscrierii sale în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

2. Întrucât, așa cum am arătat mai sus, înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor constituie o condiție pentru eficacitatea oricărei modificări aduse actului constitutiv sau statutului, este în interesul asociației să îndeplinească într-un termen cât mai scurt formalitățile necesare pentru înscrierea modificării operate în privința membrilor săi; aceasta este, de altfel, și rațiunea pentru care Ordonanța Guvernului nr. 27/2000 nu prevede un termen peremptoriu pentru formularea cererii de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor a modificărilor de act constitutiv sau statut.

3. Potrivit art. 8 alin. (2) raportat la art. 6 alin. (1) lit. d) din Regulament, la cererea de înscriere a modificării actului constitutiv și/sau a statutului asociației se vor atașa, atunci când este cazul, „certificate ori alte documente cerute potrivit legii speciale persoanelor fizice pentru înființarea legală a persoanei juridice”.

Așa fiind, dacă în raport de obiectul și scopul său o asociație este supusă unei reglementări speciale, iar potrivit acestei reglementări, pentru înființarea legală a asociației, membrii săi trebuie să facă dovada că nu au săvârșit fapte sancționate de legile fiscale, contabile, vamale și de cele care privesc disciplina financiară, aceeași condiție va fi aplicabilă și persoanelor care vor fi cooptate ulterior în asociație, la modificarea actului constitutiv și a statutului acesteia fiind necesară atașarea cazierului fiscal pentru fiecare dintre noii membri.

Cu deosebită considerație,

Ana BIRCHALL

Ministrul Justiției

Viceprim-ministru pentru implementarea parteneriatelor strategice ale României, interimar